

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

2. november 2017

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 610 (Alm. del) af 20. september 2017 stillet efter ønske fra Pelle Dragsted (EL)

Spørgsmål

Hvilke konsekvenser vil det have for den strukturelle saldo og råderummet frem mod 2025 hvis man antager, at arbejdsudbudselasticiteten af skattesænkninger er halvt så store som Finansministeriet antager (0,05), og virkningen af de seneste 15 års skattereformer dermed har haft en halvt så stor effekt på arbejdsudbuddet og beskæftigelsen?

Svar

Udgangspunktet for Finansministeriets regneprincipper er, at konsekvensvurderinger af politiske tiltag skal være så retvisende som muligt, og at indregning af adfærdsvirkninger tager afsæt i empiriske erfaringer. Det gør sig også gældende i forhold til vurderingen af arbejdsudbudsvirkninger af skatteændringer.¹

En afvigelse fra dette princip – fx indregning af den halve effekt på arbejdsudbuddet, som anført i spørgsmålet – vil betyde, at mindreprovenuet (efter tilbageløb og adfærd) ved skattenedsættelser vil blive overvurderet. Tilsvarende vil merprovenuet (efter tilbageløb og adfærd) blive overvurderet ved skattestigninger. En sådan praksis vil dermed indebære en bias i vurderingen af skatteændringer.

Der er de seneste 15 år gennemført 4 skattereformer². Reformerne skønnes samlet set at styrke arbejdsudbuddet med godt 50.000 fuldtidspersoner, *jf. tabel 1*. Reformerne arbejdsudbudseffekter omfatter både time- og deltagelseeffekter.

De første tre skattereformer er stort set fuldt implementerede og deres virkninger, herunder arbejdsudbudsvirkninger, er indeholdt i de historiske niveauer for dansk økonomi, som fremskrivningerne tager udgangspunkt i. Der er derfor ikke antaget yderligere arbejdsudbudsvirkninger herfra i opgørelsen af råderummet frem mod 2025.

¹ I Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 379 (Alm. del) af 28. juni 2016 og Svar på Finansudvalget spørgsmål nr. 471 (Alm. del) af 1. september 2016 er der nærmere redegjort for den anvendte arbejdsudbudselasticitet ved vurderingen af marginalskatteændringer.

² Udover de 4 skattereformer i perioden er der også aftalt en række øvrige skatte- og afgiftsændringer i forbindelse med andre politiske aftaler, fx finanslovsaftaler, Genopretningsaftalen 2010, Energiaftalen 2012, Aftale om Vækstplan DK 2013, Aftale om en vækstpakke 2014 og PSO-aftalen 2016. Endvidere skal det bemærkes, at nominalprincippet i skattestoppet har påvirket skatte- og afgiftsprovenuet i perioden. Nogle af disse har indebåret skattesænkninger, andre skattestigninger.

Tabel 1**Virkning på arbejdsudbud af skattereformer siden 2004**

	Virkning på arbejdsudbud (fuldtidspersoner)
Forårspakken, 2004	9.700
Lavere skat på arbejde, 2007	7.600
Forårspakke 2.0, 2009	18.300
Skattereform, 2012	15.800
I alt	51.400

Kilde: Reformpakke 2020 – Kontant sikring af Danmarks Velfærd, 2011 og Aftale om skattereform 2012.

Aftale om skattereform 2012 er derimod ikke fuldt indfaset. Af reformens samlede arbejdsudbudsvirkning på knap 16.000 fuldtidspersoner, hvoraf ca. en tredjedel afspejler mindreregulering af overførselsindkomster frem for skattetiltag, skønnes en arbejdsudbudseffekt på ca. 9.000 personer i årene fra 2017 frem mod 2025.

Hvis arbejdsudbudseffekten af Skattereform 2012 er halvt så stor som skønnet af ministerierne, ikke blot for timeeffekten men også for deltagelseeffekten, vil det svare til at arbejdsudbuddet stiger med ca. 4.500 fuldtidspersoner mindre fra 2017 frem mod 2025. En sådan nedjustering af arbejdsudbuddet i 2025 svarer groft skønnet – på baggrund af time- og deltagelseeffekterne – til en svækkelse af den strukturelle saldo med ca. 0,05 pct. af BNP i 2025 (svarende til 1-1/4 mia. kr.). Inden for målet om balance på den strukturelle saldo i 2025 vil det alt andet lige reducere råderummet og kræve en stramning af den forudsatte finanspolitik.

På lignende vis gælder, at hvis arbejdsudbudseffekten af Skattereform 2012 skulle være tilsvarende større end skønnet, vil det svare til, at arbejdsudbuddet stiger med ca. 4.500 fuldtidspersoner mere fra 2017 til 2025 end forudsat, og at den strukturelle saldo – samt råderummet – styrkes med ca. 0,05 pct. af BNP i 2025.

Den mellemfristede fremskrivning opdateres løbende. Hvis arbejdsudbuddet skulle vise sig større eller mindre end vurderet, vil disse afvigelser rutinemæssigt blive indarbejdet i opgørelserne og dermed afspejle sig i den strukturelle saldo og råderummet. Det sker helt på linje med den løbende indarbejdelse af øvrige nye informationer. Et eventuelt tilpasningsbehov ved et lavere end skønnet arbejdsudbud vil derfor vise sig løbende og skulle håndteres, ligesom et eventuelt højere arbejdsudbud og større finanspolitisk råderum gradvist vil afspejle sig ved opdateringer af den mellemfristede fremskrivning.

Med venlig hilsen

Kristian Jensen
Finansminister